

Terugblik workshop 1 - Middelengebruik, verslaving en comorbiditeit

Consultatie is een belangrijke manier van kennisoverdracht - Welke consultatievragen worden gesteld over verslaving als comorbiditeit? Hoe pak je dat aan en wat kunnen consultatievragers ermee?

[dr. Harmen Beurmanjer](#), psycholoog - [NK Vught detox, diagnostiek en behandeling](#) (Novadic-Kentron)

[Nicolle van Mil](#), klinisch psycholoog en psychotherapeut - [NK Vught detox, diagnostiek en behandeling](#) (Novadic-Kentron)

Katinka Damen, gz-psycholoog en programmamanager - Novadic-Kentron

Zo'n 50 deelnemers aan het congres hebben, verspreid over twee rondes, deze workshop gevolgd. De gekozen werkvorm is een korte, maar complete presentatie over NK (Novadic-Kentron) Vught detox, diagnostiek en behandeling, waarna de interactie met de deelnemers actief wordt geïnitieerd door het stellen van prikkelende vragen. Al snel komen daarna de vragen vanuit de deelnemers los. De sfeer is open en informeel. Mensen zijn geïnteresseerd en delen hun kennis en vragen. Ook is er direct de mogelijkheid om casuïstiek in te brengen, waardoor inhoudelijke en concrete discussies over de praktijk ontstaan.

Cliënten zien SIM-pathologie (Stoornissen In Middelengebruik) vaak als 'coping', maar het is controleverlies. Ook hebben cliënten vaak last van zelfstigma: ga jij mij mijn middelen afpakken? SIM is niet voor niets een irrationele stoornis; willen (bewust) en kunnen (onbewust) zijn niet meer hetzelfde. Er wordt daarom gesproken over het belang van een positieve benadering in de behandeling en de inzet van psycho-educatie. Het is belangrijk dat cliënten zelf het nut inzien van een behandeling en er zelf ook voor gaan.

Veel vragen gaan over co-morbiditeit en welke stoornis je het eerst aan moet pakken. En waar een cliënt het eerst naar toe zou moeten. Wanneer is het middelengebruik problematisch en staat het in de weg bij de behandeling van de andere stoornis(sen)?

Veel cliënten worden weggestuurd bij derdelijns traumabehandelingen om bijvoorbeeld eerst hun middelengebruik aan te pakken. Hierdoor ontstaat een 'gat'. NK Vught streeft ernaar dit te voorkomen door het aanbieden van een korte, klinische behandeling waarin de verschillende stoornissen worden aangepakt. Deelnemers noemen ook voorbeelden van ontwikkelingen in het zorgaanbod waarbij geprotocolleerde dubbele diagnose behandeling verdwenen is in instellingen en daarmee ook uit de hoofden van de professionals. De teneur is: eerst het middelengebruik aanpakken. In deze workshop wordt bepleit dat behandeling van de verslaving veel gewoner zou moeten zijn in het kader van een bredere ggz-behandeling. Verslavingen komen immers heel veel voor (nummer 3 aandoening in het algemeen en nummer 1 onder mannen). Ze zijn bovendien relatief goed te behandelen, mits het stoppen wordt opgeknipt in kleine haalbare stappen van bijvoorbeeld vier weken. Hierbij is een positieve en aanmoedigende benadering het allerbelangrijkste. Dat zou veel meer kunnen en moeten gebeuren in de ggz. En als een behandelaar daarbij advies zoekt, is consultatie bij een in verslaving gespecialiseerd centrum daarvoor een prima optie.